

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Факультет фізичної культури та здоров'я людини

Кафедра фізичної реабілітації, ерготерапії та домедичної допомоги

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Здоров'язбережувальні технології та домедична допомога»

(обов'язкова)

Освітньо-професійна програма Початкова освіта

(назва програми)

Спеціальність 013 Початкова освіта

(вказати: код, назва)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший бакалаврський

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Розробники: проф. Пішак О.В., доц. Романів Л.В., Білоус В.В.

Профайл викладача (-ів) <http://fizreab.chnu.edu.ua/>

Контактний тел.: + 380505070957 (Пішак О.В.), +380505505158 (Романів Л.В.), +380503743975 (Білоус В.В.)

E-mail: o.pishak@chnu.edu.ua, l.romaniv@chnu.edu.ua, v.bilous@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3700>

Консультації: Очні консультації: за попередньою домовленістю.

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

«Здоров'язбережувальні технології та домедична допомога» є обов'язковою навчальною дисципліною. Цей предмет є важливим для розуміння здобувача вищої освіти за спеціальністю «Початкова освіта» про здоров'язбережувальну діяльність вчителя і включає загальні відомості про здоров'я людини, чинники, які на нього впливають, здоровий спосіб життя та його компоненти, профілактику окремих хвороб, надання домедичної допомоги при загрозливих життю та здоров'ю станах.

2. Мета навчальної дисципліни: полягає у набутті студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю щодо організації безпечного освітнього середовища, використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу, здійснення профілактично-просвітницької роботи з учасниками освітнього процесу з питань безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, формування в учасників освітнього процесу культури здорового та безпечного життя, збереження особистого фізичного та психічного здоров'я під час професійної діяльності, навичок надання домедичної допомоги при загрозливих життю та здоров'я станах.

3. Завдання: підготовка педагога, здатного забезпечити всебічний розвиток дитини як особистості та найвищої цінності суспільства; формування у педагога свідомості щодо його моральної та юридичної відповідальності за стан здоров'я і збереження життя учасників освітнього процесу; проведення з учнями освітньо-профілактичної роботи з питань безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни; проведення профілактичних заходів щодо травматизму та розповсюдження інфекційних хвороб у навчальних закладах; опанування навичок надання домедичної допомоги при загрозливих життю та здоров'ю станах.

4. Пререквізити. «Психофізіологія дітей дошкільного та молодшого шкільного віку», «Теорія та методика навчання соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі».

5. Результати навчання:

Студент повинен згідно стандартів вищої освіти (освітньо-кваліфікаційних характеристик та освітньо-професійних програм) набути таких компетентностей:

ЗК-2.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
СК-3.6.	Соціальна і здоров'язбережувальна компетентність. Здатність і готовність педагога вирішувати професійні завдання, пов'язані з реалізацією здоров'язбереження у процесі професійної діяльності.
СК-11	Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.
ПР-08	Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.
ПР-15	Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.

знати:

- зміст та основні положення здоров'язбережувальної діяльності вчителя;
- сучасні наукові концепції впровадження здоров'язбережувальних технологій у навчально-виховний процес;
- сутність і види здоров'язбережувальних педагогічних технологій;
- особливості застосування здоров'язбережувальних педагогічних технологій задля збереження та зміцнення фізичного і психічного здоров'я учнів;
- фактори, що визначають здоров'я і безпеку людини;
- принципи, заходи і засоби збереження здоров'я і працездатності людини;
- вікові особливості розвитку та функціонування дитячого організму;
- компоненти здорового способу життя та їх значення для здоров'я людини;
- основні клінічні ознаки захворювань, травм, отруень, які вимагають надання домедичної допомоги;
- умови, завдання та принципи надання домедичної допомоги при загрозливих життю та здоров'ю станах;
- алгоритми надання домедичної допомоги, які затверджені МОЗ України.

вміти:

- застосовувати під час організації освітнього середовища правила безпеки життєдіяльності, санітарії та раціонально організувати працю та відпочинок;
- застосовувати в освітньому середовищі здоров'язбережувальні засоби та ресурси;
- володіти методиками профілактично-просвітницької роботи щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни;
- планувати та здійснювати освітній процес із урахуванням засад здорового та безпечного способів життя;
- популяризувати здоровий і безпечний спосіб життя та формувати стійкий інтерес й позитивну мотивацію учнів до особистої гігієни, фізичної активності та відпочинку, безпечної поведінки, здорового раціонального харчування, запобігання шкідливим звичкам;
- дотримуватись у професійній діяльності правил безпеки життєдіяльності, санітарно-гігієнічних вимог, протиепідемічних правил;
- володіти прийомами збереження особистого фізичного та психічного здоров'я під час професійної діяльності;
- оцінювати функціональний стан організму людини, розпізнавати ознаки погіршення самопочуття та за необхідності надати домедичну допомогу.

6. Опис навчальної дисципліни**6.1. Загальна інформація**

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4-й	7	3	90	11	22	-	-	57	-	залік
Заочна	4-й	7	3	90	10	-	-	-	80	-	залік

6.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми занять	Змістовий модуль 1. Культура здорового та безпечного життя.											
Тема 1.1 Поняття про здоров'я людини та здоров'язбережувальну діяльність учителя.	6	1	-	-	-	5	6	1	-	-	-	5
Тема 1.2 Вплив навколишнього середовища на здоров'я людини, принципи та методи захисту від зовнішніх небезпек.	8	1	2	-	-	5	8	1	-	-	-	7
Тема 1.3 Поняття про здоровий спосіб життя та його значення для здоров'я людини. Гігієнічні аспекти здорового способу життя.	6	-	2	-	-	4	6	1	-	-	-	5
Тема 1.4 Основи раціонального і здорового харчування людини.	6	-	2	-	-	4	6	-	-	-	-	6
Тема 1.5 Ризик-орієнтована поведінка, її наслідки та профілактика.	6	-	1	-	-	5	6	-	-	-	-	6
Тема 1.6 Репродуктивне здоров'я людини і статеве виховання.	4	2	-	-	-	2	4	-	-	-	-	4
Тема 1.7 Психічне здоров'я людини та профілактика його порушень.	5	-	1	-	-	4	6	-	-	-	-	6
Разом за ЗМ1	41	4	8	-	-	29	42	3	-	-	-	39
Теми занять	Змістовий модуль 2. Домедична допомога при загрозових життю та здоров'ю станах.											
Тема 2.1 Організація та основні принципи надання домедичної допомоги. Діагностика життєво важливих функцій людини на етапі домедичної допомоги.	8	2	2	-	-	4	8	2	-	-	-	6
Тема 2.2	6	-	2	-	-	4	7	-	-	-	-	5

Маніпуляції, які можуть використовуватися на етапі домедичної допомоги.												
Тема 2.3 Серцево-легенева реанімація.	4	-	2	-	-	2	4	2	-	-	-	2
Тема 2.4 Домедична допомога при гострих отруєннях та радіаційних ураженнях.	6	-	2	-	-	4	6	1	-	-	-	5
Тема 2.5 Домедична допомога при травматичних ушкодженнях.	8	2	2	-	-	4	8	1	-	-	-	6
Тема 2.6 Домедична допомога при нетравматичних загрозливих життю та здоров'ю станах.	6	2	2	-	-	2	6	1	-	-	-	5
Тема 2.7 Поняття про інфекційні хвороби та методи їх профілактики.	6	1	1	-	-	4	7	-	-	-	-	6
Тема 2.8 Соціально значущі хвороби людини, методи їх профілактики.	5	-	1	-	-	4	6	-	-	-	-	6
Разом за ЗМ 2	49	7	14	-	-	28	48	7	-	-	-	41
Усього годин	90	11	22	-	-	57	90	10	-	-	-	80

6.3 Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми
1	Системи оздоровлення людини.
2	Поняття про діету та дієтотерапію. Основні положення дієтотерапії.
3	Забруднення харчових продуктів шкідливими речовинами, шляхи потрапляння їх у їжу.
4	Соціально-педагогічні методи профілактики ризик-орієнтованої поведінки людини.
5	Комп'ютерний синдром та способи його попередження.
6	Профілактика порушень постави, сколіоз.
7	Поняття про групи крові, резус-фактор.
8	Транспортування постраждалих.
9	Ендокринні захворювання (цукровий діабет, ожиріння, ендемічний зоб).
10	Алергічні захворювання. Бронхіальна астма.
11	Хірургічна інфекція: поняття, шляхи потрапляння інфекції у рану, профілактика. Асептика та антисептика.
12	Анаеробна інфекція.

7. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Форми поточного контролю: усне та письмове опитування, тестування, реферативні доповіді, відпрацювання практичних навичок на тренажерах та реальних об'єктах.

Форма підсумкового контролю: залік.

Засоби оцінювання:

- усне опитування;
- стандартизовані тести;

- реферати;
- реферативні доповіді;
- студентські презентації;
- виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи;
- завдання на тренажерах;
- завдання на реальних об'єктах.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

(Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень

Бали	Критерії оцінювання
90-100	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
89-70	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.

69-50	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
35-49	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

*Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни становить **100 балів**, з яких **60 балів** студент набирає по поточних видах контролю і **40 балів** – у процесі підсумкового виду контролю (заліку).*

Кількість балів за кожен тему виводиться із суми поточних видів контролю, які відображені у змістовно-діяльній структурі.

Кількість балів за кожен модуль становить суму балів за теми даного модуля. Питома вага модуля визначається його складністю – це компетенція викладача. Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну виводиться з суми балів поточного контролю за модулями та модуль-контролю.

*Модуль-контроль оцінюється максимально в **40 балів**. Студентам пропонується одне питання з 1-го змістового модуля, одне питання з 2-го змістового модуля та тестові завдання, які студент вирішує на сайті електронного навчання Moodle. Кожне питання охоплює теоретичний та практичний матеріал і може бути оцінене від **0 до 10 балів** залежно від повноти відповіді. Тестові завдання оцінюються максимально у **20 балів**.*

Критерії оцінювання відповіді:

Оцінка “Відмінно” (10 - 9 балів) виставляється за повну, ґрунтовну, аргументовану відповідь. Студент виявляє знання змісту предмета, вміння розкрити і науково обґрунтувати теоретичні положення, аналізувати, порівнювати, виділяти головне, висловлюю власні судження і розуміння проблеми, відповідь відзначається системністю, послідовністю, логічністю викладу матеріалу. Студент підтверджує наявність набутих практичних навичок на відмінному рівні.

Оцінка “Добре” (8-7 балів) виставляється за повну, аргументовану відповідь, при цьому студент допускає незначні неточності у розкритті змісту питання за наявності умінь аналізувати та підтверджує наявність практичних навичок на хорошому рівні.

Оцінка “Задовільно” (6-5 балів) виставляється студенту за поверхову аргументовану відповідь, посередню здатність аналізувати, практичні навички набуті достатньо.

Оцінка “Незадовільно” (менше 5 балів) виставляється студенту за неповну, не аргументовану відповідь, відсутню здатність аналізувати, практичні навички набуті недостатньо.

Критерії оцінювання тестового завдання:

«відмінно» (18-20 балів) – студент правильно вирішив 90-100 % із запропонованого набору тестових завдань;

«добре» (14-17 балів) – студент правильно вирішив 70-89 % із запропонованого набору тестових завдань;

«задовільно» (10-13 балів) – студент правильно вирішив 50-69 % із запропонованого набору тестових завдань;

«незадовільно» (менше 10 балів) – студент правильно вирішив менше, ніж 50 % із запропонованого набору тестових завдань.

Знання матеріалу для самостійної роботи студентів, який передбачений у темі практичного заняття, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться на самостійне опрацювання і не входять до тем аудиторних

навчальних занять, контролюються під час підсумкового контролю. В процесі проведення контрольних заходів викладач оцінює:

- рівень засвоєння студентом навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання;
- вміння використовувати теоретичні знання при виконанні практичних задач;
- обґрунтованість та логічність викладення самостійно вивченого матеріалу.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)															Кількість балів (залікова робота)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1							Змістовий модуль № 2									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	40	100
2	5	3	3	3	2	2	5	5	5	5	5	5	5	5		

Методи викладання дисципліни:

- словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення);
- наочні (демонстрування схем, алгоритмів, зображувальних об'єктів, моделей, комп'ютерна презентація);
- практичні (відпрацювання практичних навичок на манекенах та реальних об'єктах).

Методи оцінювання:

- поточне вибіркове опитування на лекціях;
- перевірка готовності до практичного заняття;
- реферативні доповіді;
- поточне тестування;
- вирішення ситуаційних задач;
- відпрацювання практичних навичок на манекенах та реальних об'єктах.

8. Рекомендована література

1. Алгоритми надання невідкладної допомоги при критичних станах / За ред. І. І. Тітова. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 344 с.
2. Будзин В., Гузій О. Основи медичних знань : навч. посіб. Львів : ЛДУФК, 2018. –148 с.
3. Гребньов А.Л., Шептулин А.А., Хохлов А.М. Основи загального догляду за хворими, вид. 2-ге, доповн та переробл. – К.: Здоров'я – 2004 – С.58-76.
4. Микитюк О. М. Екологія людини : підручник / О. М. Микитюк, О. Злотін, В. М. Бровдій. – Х. : «ОВС», 2004. – 254 с.
5. Мойсак Олександр Данилович. Основи медичних знань і охорони здоров'я: навчальний посібник / О. Д. Мойсак ; Міністерство освіти і науки України. -6-те вид., випр. та допов. – Київ : Арістей, 2011. – 496 с.
6. Основи медичних знань та долікарської допомоги : підруч. для студ. вищ. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / [Федонюк Я. І. та ін.]; за ред. Я. І. Федонюка, В. С. Грушка. – Т. : Навчальна книга – Богдан, 2012. – 727 с.
7. Основи медичних знань та долікарської допомоги. Підручник. - Я.І.Федонюк, В.С. Грушко, Л.Я. Федонюк, А.М. Пришпяк, М.В. Ющак; за ред. В.С. Грушка: Видавництво «Новий Світ-2000», 2019. – 590 с.
8. Основи медичних знань щодо профілактики, діагностики та надання невідкладної допомоги при загрозливих для життя станах: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. Ф. Головка. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2006 . Ч. 3. – 2006. – 140 с.
9. Основи медичних знань: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / П. Є. Лівак [и др.] ; Державна податкова адміністрація України, Академія держ. податкової служби України. – Ірпінь: 2002. – 160с.
10. Петриченко Т.В. Перша медична допомога : Підручник – К. : Медицина, 2007. – 248 с.
11. Плахтій П.Д. Основи медичних знань: навчально-методичний посібник / П.Д.Плахтій, Л.С.Соколенко, Н.В.Гутарева. – Кам'янецьПодільський: ТОВ "Друкарня Рута", 2013. – 268 с.
12. Плахтій П.П. Основи гігієни та фізичного виховання, Кам'янець-Подільський, 2003. – 560 с.

13. Презлята Г. Здоровий спосіб життя : ідеї, пошуки, досвід : монографія / Г. Презлята. – Ів.-Франківськ : НАІР, 2013. – 484 с.
14. Сливка Л. Екологія дитинства: навчально-методичний посібник / Л. Сливка. – Івано-Франківськ : НАІР, 2014. – 164 с. 8. Сливка Л. Оздоровчі технології і техніки терапевтичного спрямування / Л. Сливка. – Івано-Франківськ, 2013. – 94 с.
15. Стасенко В. Г. Здоров'язбережувальні технології / В. Г. Стасенко, В. В. Волканова. – К. : Шкільний світ, 2013. – 120 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»). 10. Федій О. А. Естетотерапія : навч. посіб. / О. А. Федій. – К. : ЦУЛ, 2007. – 256 с.
16. Чуприна О.В. та ін. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: Навчальний посібник // О.В. Чуприна, Т.В. Гищак, О.В. Долинна. – К.: Паливода А.В., 2006 – 215 с.

9. Інформаційні ресурси

1. «Основи медичних знань та долікарської допомоги» / Електронний підручник: <https://bohdan-books.com/upload/iblock/0f2/0f2592901c2bdf70b0b0baf10cbfa263.pdf>
2. «Основи медичних знань» / Електронний посібник: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/18494/1/O_Moisak_Osn_med_znan_2016_Z_FZFVS.pdf
3. «Основи медичних знань» / Електронний посібник: <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/10748/1/%D0%91%D1%83%D0%B4%D0%B7%D0%B8%D0%BD%20%D0%92.%20%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%8C.pdf>
4. Валецька Р. О. «Основи медичних знань» [Електронний ресурс] / Р. О. Валецька // Волинська книга. –2007. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.twirpx.com/file/1198103/> .
5. Сайт «Основи медичних знань» [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://healt.ucoz.ua/>
6. <http://kuhta.clan.su/index/0-26> Сайт інтерактивних посібників з долікарської допомоги та спеціалізованої літератури
7. «Здоров'язбережувальна педагогіка» /електронний навчально-методичний посібник: <http://194.44.152.155/elib/local/2137.pdf>
8. «Здоров'язберігаюча діяльність учителя початкової школи» / електронний навчальний посібник: <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/1654/1/%D0%94%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9%20%D0%97%D0%B4%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2.pdf>
9. «Підготовка вчителя до розвитку здоров'язбережувальної компетентності учнів» / монографія: <http://eprints.zu.edu.ua/21748/1/%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F%20%D0%90%D0%BD%D1%82%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%89%D1%83%D0%BA%202016.pdf>
10. Конспекти лекцій з дисципліни «Використання здоров'язберігаючих технологій у сфері освітніх закладів: <http://sport.mdu.edu.ua/tmfks/wp-content/uploads/2018/01/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%B8-%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9-%D0%B7-%D0%B4%D0%B8%D1%81%D1%86%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%B8.pdf>
11. Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах (накази МОЗ України): <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-14#Text>